

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/Fl/intro>

Lääkehoito

Versio 2016

5. Atsatiopriini

5.1 Kuvaus

Atsatiopriini on elimistön normaalia immuunivastetta heikentävä lääke. Se vaikuttaa solujen DNA-synteesiin ehkäisten solujen jakautumista. Immuunivasteen heikentyminen on seurausta lääkkeen vaikutuksesta tietyn tyyppisten valkosolujen (lymfosyyttien) kasvuun.

5.2 Annos ja antotapa

Atsatiopriini annostellaan suun kautta. Vuorokausiannos on 2–3 mg/kg ja enintään 150 mg.

5.3 Haittavaikutukset

Atsatiopriini on yleensä paremmin siedetty kuin syklofosfamidi, mutta sillä voi olla haittavaikutuksia, joita tulee seurata tarkasti. Ruuansulatuskanavan oireet (suun haavaumat, pahoinvointi, oksentelu, ripuli, keskiylävatsassa tuntuva kipu) ovat harvinaisia. Joskus maksassa saattaa esiintyä haittavaikutuksia, mutta sekin on harvinaista. Valkosolujen määrä saattaa pienentyä (leukopenia) ja se liittyy tavallisesti lääkeannoksen suuruuteen. Verihiutaleiden tai punasolujen määrän pienentyminen on harvinaisempaa. Verimuutosten (verisolujen niukkuus eli sytopenia, valko- tai punasolujen tai verihiutaleiden määrän väheneminen) riski on suurentunut noin 10 prosentilla perinnöllisen geenivirheen seurauksena (tiopuriinimetyylitransferaasin (TPMT:n) puutos eli geneettinen polymorfismi). Potilaat voidaan testata geenivirheen varalta ennen hoidon aloittamista. Verenkuva (verisolujen

---

määrä) mitataan 7–10 vuorokautta hoidon aloittamisen jälkeen ja sen jälkeen säännöllisesti kerran kuukaudessa tai kahden kuukauden välein. Pitkäaikaisessa käytössä atsatiopriinilla voi teoriassa olla yhteyttä kohonneeseen syöpäriskiin. Asiasta ei kuitenkaan ole varmaa näyttöä. Kuten muidenkin immuunivastetta heikentävien lääkkeiden käyttö, myös atsatiopriinin käyttö altistaa potilaan infektioille. Erityisesti vyöruusu (herpes zoster) on tavallista yleisempi atsatiopriinia käyttävillä potilailla.

5.4 Pääasialliset käyttöaiheet lasten reumasairauksien hoidossa

Lapsuusiän systeeminen lupus erythematosus (SLE).
Eräät lasten systeemiset vaskuliitit.